

22. 06. 2021

Finance

Stran/Termin: 10

Naslov: Najmanjši BDP, polovica migrirajočih na delo drugam,

Naklada: 8.903,00

Avtor: JANA PETKOVŠEK ŠTAKUL

Površina/Trajanje: 536,56

Rubrika/Oddaja: ZASAVSKI FORUM

Žanr: POROČILO

Gesla: MAŠA JAZBEC



IZZIVI ZASAVJA

Najmanjši BDP, polovica migrirajočih na delo drugam, slabe cestne povezave, prestrukturiranje

O tem, katere korake je treba narediti za hitrejšo preobrazbo Zasavja iz nekdanj premogovne regije, bomo govorili na Zasavskem forumu, ki bo danes v Delavskem domu Trbovlje

JANA PETKOVŠEK ŠTAKUL
jana.petkovsek@finance.si

V Zasavju je bilo lani po podatkih Poslovnega registra Slovenije zaradi stečaja izbrisanih 20 podjetij, v 14 podjetjih in pri štirihih podjetnikih pa so začeli stečajni postopek.

Na novo je bilo registriranih 46 družb ali ena manj kot v letu 2019, izbrisanih pa 41 družb, kar je 24 manj kot v letu 2019. Statistika, ki o kondiciji zasavskega realnega sektorja ne pove prav veliko.

Polovica se jih vozi na delo iz regije

Bolj jasno sliko dajejo naslednji podatki, ki jih na Zasavski gospodarski zbornici, ki jo vodi direktorica Tjaša Polc, vidi jo tudi kot glavne izzive. V Zasavju je namreč najmanjši BDP na prebivalca v Sloveniji, saj po podatkih iz leta 2019 znaša 12.287 evrov, slovensko povprečje pa je 23.165 evrov. Neto dodana vrednost na zaposlenega je 12,6 odstotka nižja od povprečja v državi, prav tako je registrirana brezposelnost višja od povprečja, ob vsem tem pa se kar 52 odstotkov delovno aktivnega prebivalstva vozi na delo v druge regije.

Po podatkih AJPES so zasavski podjetniki v letu 2020 ustvarili 28,071 milijona evrov neto dodane vrednosti, dva odstotka več kot v letu 2019. Rast neto dodane vrednosti zasavskih podjetnikov je bila za dve odstotni točki večja od rasti neto dodane vrednosti vseh slovenskih podjetnikov. Četrtno neto dodane vrednosti v regiji so ustvarili podjetniki s področja gradbeništva.

Slaba prometna infrastruktura in prestrukturiranje

»Med glavnimi izzivi regije so tudi pomanjkanje ustrezne in kompetentne delovne sile, razvoj malih in srednjih podjetij ter podpornega okolja, neustrezna prometna infrastruktura in prestrukturiranje nekdanje premogovne regije po načelih pravičnega prehoda,« našteva Tjaša Polc. S katerimi koraki in ukrepi bi te izzive lahko presegli, bomo govorili na Zasavskem forumu, ki ga danes organizira Časnik Finance.

Ob predstavitvi primerov posameznikov in podjetij, ki si drznejši korak dlje, bodo v

razpravi o preobrazbi regije na Zasavskem forumu, ki bo danes potekal v Delavskem domu Trbovlje, govorili Tomaž Berginc, predsednik Zasavske gospodarske zbornice in generalni direktor ETI Elektroelementa, Peter Čas, generalni direktor Steklarne Hrastnik, trboveljska županja Jasna Gabrič in Martin Šikovec z Regionalne razvojne agencije Zasavje.

Podjetja, ki navdihujejo

Med podjetji, ki so v Zasavju vidnejša po velikosti, gre omeniti ETI Elektroelement, Steklarno Hrastnik, Dewesoft, Bartec varnost in TKI Hrastnik. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega med srednjimi podjetji ustvarjata trboveljski Dewesoft in Strip's iz Kandrš. »Dewesoft s svojo zgodbo, izjemnim strokovnim znanjem, podjetniško strastjo in pogumom verjetno navdihuje marsikoga. Ne gre pozabiti niti na podjetniški pospeševalnik Katapult, kjer nastajajo neverjetne sinergije med različnimi področji podjetniškega delovanja,« pravi Tjaša Polc.



V Katapultu delujeta Chipolo, ki mu je uspelo z lansiranjem izdelka na Kickstarterju in danes zaposluje že 30 ljudi, ter AformX, ki med drugim izdeluje simulatorje letenja. Zadnji je v sodelovanju z DDT Labom, ki ga vodi Maša Jazbec, v simulatorju letenja omogočil doživetje letenja tudi gibalno oviranim, saj ti letalo lahko upravljajo z močjo misli oziroma BCI-sistemom (brain computer interface).

»Podjetje AformX je vključeno v projekt SRIP MATPRO (Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo Materiali kot končni produkti), katerega cilj je vzpostavitev verig vrednosti s poudarkom na proizvodnji

materialov, namenjenih kompleksnim izdelkom z visoko dodano vrednostjo in velikim potencialom za umestitev v globalne vrednostne verige,« pojasnjuje direktorica Zasavske gospodarske zbornice Tjaša Polc.

Sklad za pravični prehod

Na Zasavskem forumu bomo govorili tudi o koristih, ki jih ima lahko regija od Sklada za pravični prehod regij. Projekta, ki kandidirata za sofinanciranje iz Sklada za pravični prehod premogovnih regij in v katero bo vključena Zasavska gospodarska zbornica (ZGZ), sta Platforma za rast in razvoj malih in srednjih podjetij (ZGZ je nosilec projekta) in Digitalizacija, modernizacija intralogističnih procesov znotraj zasavskih gospodarskih družb (ZGZ je partner).

Glavni izzivi Zasavja

- Najmanjši BDP na prebivalca v Sloveniji: za leto 2019 znaša 12.287 evrov, slovensko povprečje pa je 23.165.
- Neto dodana vrednost na zaposlenega: 42.822 evrov (2020), 40.487 evrov (2019)
- Več kot polovica (52 odstotkov) delovno aktivnega prebivalstva se dnevno vozi na delo v druge regije.
- Stopnja registrirane brezposelnosti (december 2020): 8,7 odstotka, Slovenija: 8,2 odstotka
- Pomanjkanje ustrezne in kompetentne delovne sile
- Razvoj MSP in podpornega okolja
- Neustrezna prometna infrastruktura
- Prestrukturiranje nekdanje premogovne regije po načelih pravičnega prehoda

Kaj spodbuja Sklad za pravični prehod?

Sklad za pravični prehod bo podprl:

- produktivne naložbe v mala in srednja podjetja, vključno z zagonskimi podjetji, ki bodo spodbudile diverzifikacijo in preusmeritev gospodarstva;
- naložbe v raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter spodbujanje prenosa naprednih tehnologij v skladu s slovensko strategijo pametne specializacije;
- naložbe v uvajanje tehnologije in infrastrukture za cenovno dostopno čisto energijo;
- naložbe v digitalizacijo;
- izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev.

Zaradi onesnaženosti in degradacije okolja so za Zasavje predvideni tudi naslednji ukrepi:

- naložbe v regeneracijo in dekontaminacijo objektov, sanacijo zemljišč in projekte za spremembo namembnosti;
- naložbe v krepitev krožnega gospodarstva.



■ Več kot polovica Zasavcev se še vedno vsak dan vozi na delo zunaj regije.

12.287

evrov je znašal BDP v Zasavju leta 2019, medtem ko je bilo slovensko povprečje 23.165 evrov.



■ Med izzive Zasavja, ki ima najmanjši BDP v državi, direktorica Zasavske gospodarske zbornice Tjaša Polc uvršča tudi neustrezno prometno infrastrukturo in prestrukturiranje nekdanje premogovne regije po načelih pravičnega prehoda.